

Zabezpieczanie próbek biologicznych i rejestracja profili w Zbiorze Danych DNA

w przypadku:

PROWADZENIA POSZUKIWAŃ OSOBY ZAGINIONEJ

I. PRZEPISY OKREŚLAJĄCE OBOWIĄZKI POLICJANTÓW ORAZ ZASADY POSTĘPOWANIA W ZAKRESIE POBIERANIA PRÓBEK BIOLOGICZNYCH I REJESTRACJI PROFILI W ZBIORZE :

1. Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 4 lutego 2020 roku

*w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów
(Dz. U. z 2020 poz. 192);*

2. Zarządzenie nr 13 Komendanta Głównego Policji z dn. 12 kwietnia 2021 roku

w sprawie zbioru danych DNA (Dz. U. KGP z 2021 roku, poz. 27);

3. Zarządzenie nr 48 Komendanta Głównego Policji z dn. 28 czerwca 2018 roku

*w sprawie prowadzenia przez Policję poszukiwania osoby zaginionej oraz postępowania
w przypadku ujawnienia osoby o nieustalonej tożsamości lub znalezienia nieznanego zwłok
oraz szczątków ludzkich (Dz.U. z 2018 roku poz. 77);*

II. POSZUKIWANIE OSOBY ZAGINIONEJ

A. ZABEZPIECZANIE MATERIAŁU BIOLOGICZNEGO DO ANALIZY DNA

Zabezpieczanie przedmiotów indywidualnego użytku osoby zaginionej, z których można uzyskać materiał biologiczny do analizy DNA regulowane jest przez Zarządzenie nr 48 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 czerwca 2018 r.

Zabezpieczenie materiału biologicznego należącego do osoby zaginionej powinno być jedną z pierwszych czynności wykonywanych podczas poszukiwania osoby zaginionej, szczególnie w przypadkach, gdy mamy do czynienia z kategorią I zaginięcia.

I. Zabezpieczanie przedmiotów użytku osobistego należących do osoby zaginionej w miejscu zamieszkania lub ostatnim miejscu pobytu osoby zaginionej

1. Policjant prowadzący czynności poszukiwawcze osobiście zabezpiecza przedmioty co, do których ma największe przekonanie, że będą zawierały materiał biologiczny osoby zaginionej. Przedmioty użytku osobistego powinny być pobierane przy użyciu jednorazowych rękawiczek i zabezpieczane w papierowych workach lub kopertach.
2. W przypadku przedmiotów użytku osobistego najbardziej przydatne do badań genetycznych będą:
  - a) bielizna osobista – noszona przez osobę zaginioną i nie prana przed zabezpieczeniem;
  - b) maszynka do golenia używaną wyłącznie przez osobę zaginioną;
  - c) szczoteczka do zębów;
  - d) grzebień lub szczotka do włosów, jeśli mamy pewność, że nie używały ich inne osoby;
  - e) inne przedmioty lub odzież należąca i użytkowana przez osobę zaginioną np. różnego rodzaju nakrycia głowy, okulary itp.
  - f) pasek z krwią do mierzenia cukru – w przypadku osób chorych na cukrzycę;
3. Z zabezpieczenia przedmiotów policjant prowadzący czynności poszukiwawcze sporządza notatkę służbową oraz pokwitowanie na zabezpieczone przedmioty. Ww. Notatka powinna znaleźć się w materiałach sprawy poszukiwawczej jak również zabezpieczone przedmioty, jeśli umożliwia to ich wielkość. W innym przypadku przedmioty te powinny znajdować się w szafie lub pomieszczeniu prowadzącego sprawę i znajdować się na jego stanie.

II. Zabezpieczanie materiału biologicznego od osób spokrewnionych z osobą zaginioną

Jeżeli w trakcie prowadzonych poszukiwań nie było możliwe zabezpieczenie przedmiotów, z których byłoby możliwe oznaczenie uprawdopodobnionego profilu DNA osoby zaginionej, wówczas należy pobrać materiał biologiczny ze słówki policzków **od co najmniej dwóch osób najbliżej spokrewnionych z osobą zaginioną**. Materiał biologiczny pobierany jest przy użyciu pakietu kryminalistycznego.

1. W przypadku osób spokrewnionych z osobą zaginioną w linii prostej (rodzic-dziecko), najlepiej pobrać materiał biologiczny od:
  - a) obydwójga rodziców;
  - b) dzieci osoby zaginionej (dwojga lub więcej)
  - c) dziecka osoby zaginionej oraz partnera, z którym ma to dziecko;
2. W przypadku, gdy żyje jeden rodzic oraz dzieci najlepiej pobrać materiał od żyjącego rodzica oraz dzieci (najlepiej dwojga);
3. W przypadku braku osób spokrewnionych z osobą zaginioną w linii prostej tj. rodzic-dziecko, należy pobrać materiał biologiczny od żyjącego rodzeństwa:
  - a. biologiczne rodzeństwo osoby zaginionej,
  - b. biologiczne rodzeństwo, które ma przynajmniej jednego rodzica wspólnego z osobą zaginioną (tzw. rodzeństwo przyrodnie).

Osoby poszukujące swoich bliskich powinny wyrazić pisemną zgodę na pobranie od nich materiału biologicznego, oznaczenie profilu DNA oraz zarejestrowanie w zbiorze danych DNA w celu identyfikacji.

B. POSTĘPOWANIE Z ZABEZPIECZONYMI PRÓBKAMI BIOLOGICZNYMI

Jeżeli inne czynności poszukiwawcze nie doprowadziły do odnalezienia osoby zaginionej, policjant zobligowany jest do zlecenia oznaczenia kodu genetycznego, z zabezpieczonego uprzednio materiału biologicznego pochodzącego, od osoby zaginionej lub osób z nią spokrewnionych celem porównania go z profilami zarejestrowanymi w zbiorze danych DNA. Termin przekazania próbki biologicznej do badań wynosi:

1. 90 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia o zaginięciu osoby w przypadku osób zaginionych kategorii I;
2. 180 dni od dnia przyjęcia zawiadomienia o zaginięciu osoby w przypadku osób zaginionych kategorii II.

Z uwagi na fakt, że około 90% osób zaginionych odnajdywana jest w ciągu pierwszych kilkunastu dni od zaginięcia, zasadnym wydaje się w pierwszej kolejności wykonanie wszystkich niezbędnych czynności zmierzających bezpośrednio do odnalezienia osoby zaginionej. W przypadku ich niepowodzenia, nie później jednak niż określają to terminy wynikające z Zarządzenia 48 KGP, należy zlecić oznaczenie kodu genetycznego z uprzednio zabezpieczonego materiału biologicznego z przedmiotów należących do zaginionego lub materiału zabezpieczonego w postaci wymazu ze śluzówki policzka od osób spokrewnionych z osobą zaginioną.

C. OZNACZENIE KODU GENETYCZNEGO

Oznaczenie kodu genetycznego może być wykonane w:

1. CLKP- policjant prowadzący sprawę poszukiwawczą kieruje do CLKP pismo przewodnie z prośbą o oznaczenie kodu genetycznego oraz *Zarządzenie o wprowadzeniu do zbioru danych DNA* zawierające dane: datę urodzenia oraz zaginięcia osoby zaginionej, ID KSIP oraz krótki rysopis. W przypadku materiału biologicznego pobranego od osób spokrewnionych z osobą zaginioną konieczne jest podanie stopnia pokrewieństwa ww. osób z osobą zaginioną. Wypełnia się oddzielne *Zarządzenie* dla każdej osoby.
2. LK KWP – zgodnie z regionalizacją, po uprzednim uzgodnieniu z właściwym miejscowo laboratorium.
3. Zakłady Medycyny Sądowej oraz inne jednostki badawcze (wykaz poniżej).

WYKAZ POZAPOLICYJNYCH JEDNOSTEK BADAWCZYCH:

1. Zakład Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku
2. Katedra Medycyny Sądowej Collegium Medicum UMK w Bydgoszczy
3. Katedra i Zakład Medycyny Sądowej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

4. Katedra i Zakład Medycyny Sądowej Collegium Medicum UJ w Krakowie
5. Katedra i Zakład Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie
6. Katedra Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi
7. Katedra i Zakład Medycyny Sądowej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu
8. Zakład Medycyny Sądowej Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie
9. Katedra i Zakład Medycyny Sądowej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego
10. Katedra Medycyny Sądowej Akademii Medycznej we Wrocławiu
11. Instytut Ekspertyz Sądowych w Krakowie
12. Instytut Genetyki Sądowej w Bydgoszczy

D. PORÓWNANIE KODU GENETYCZNEGO

Po otrzymaniu oznaczonego profilu DNA z LK lub ZMS policjant prowadzący sprawę poszukiwawczą kieruje do CLKP korespondencję zawierającą oznaczone profile DNA oraz *Zarządzenie o wprowadzeniu* do zbioru danych zawierające: datę urodzenia oraz zaginięcia osoby zaginionej, ID KSIP oraz krótki rysopis. W przypadku materiału biologicznego pobranego od osób spokrewnionych z osobą zaginioną konieczne jest podanie stopnia pokrewieństwa ww. osób z osobą zaginioną. Wypełnia się oddzielne *Zarządzenie* dla każdej osoby.

E. INFORMACJA Z CLKP

Po rejestracji profilu w zbiorze danych DNA CLKP wysyła do jednostki pisemną informację o numerze registratury, pod którym profil został zarejestrowany oraz informację o otrzymanych wynikach.

W przypadku dopasowania przeszukiwanych profili z profilem NN zwłok lub z profilem zarejestrowanym w zbiorze, do jednostki prowadzącej czynności identyfikacyjne wysłana jest pisemna informacja o możliwym pokrewieństwie.

F. WYCOFANIE PROFILU ZE ZBIORU

W przypadku, gdy sprawa poszukiwawcza została zakończona jednostka kieruje do CLKP prośbę o usunięcie profilu ze zbioru.